

40 ár í Sparikassanum:

Tíðin hevur lært meg ongantíð at undrast á støddina á tølum

Týsdagin 1. apríl hevði Knút Háberg starvast 40 ár í Sparikassanum. Vikudagin frammanundan vóru vit og vitjaðu hann á skrivstovuni. Stjórin heldur til á ovastu hædd í høvuðsdeildini.

Væntar tú at stiga inn í skreytakend skrivstovuhøli, har ein tilgjørdur stjóri situr hinumegin skrivborðið, fert tú skeivur. Skrivstovan er av tí vanligu slagnum, og maðurin er bæði bliður og týður. Medferð hansara er hóvlig, ja næstan tignarlig. Eitt eyðkenni, sum viðskiftafólk óivað munnu hava lagt til merkis.

Knút Háberg tosar sáttliga um mangt og hvat. Mest um gamlar dagar og fólk, hann hevur kent. Onnur evni vóru tó eisini til umrøðu, og er tað fyrst og fremst tey, vit her hava valt at endurgeva.

Samfelagið er nógv broytt

Síðan eg var ungur er ógvuliga nógv broytt í føroyska samfelagnum. Ongin kann ynskja sær tey vánaliga triatiárini aftur, men eg kundi hugsað mær, at ungdomurin í dag visti eitt sindur meira um, hvussu var tá á døgum. Tað vóru ikki bara ringar síður.

Tað man ikki vera nakar í dag, sum liður beinleiðis materiella neyð. Kortini eru tað trupuleikar á nógvum økjum.

Í starvi mínum havi eg ofta hitt fólk, sum á ein ella annan hátt eru komin illa fyri. Her hugsi eg ikki minst um teir mongu hjúnarskilnaðirnar. Hetta hevur jú avleiðingar á fíggjarligu viðurskiftini hjá fólk, lán mugu gerast um o.s.f.r. Vit royna sjálvsagt at hjálpa hesum fólkum, tað vit kunna. Tann stóra peningangøðin gevur sostatt ikki trygd fyri einum betri lívi, hóast tað í dag helst er lættari at livjarga sær enn nakrantíð áður.

Gjarna ráðgevi, men ikki próvdómari

Nógv uppliva tað at spyrja um lán sum eitt slag av próvtøku. Ofta hava tey sovið illa, ella als ikki, náttina frammanundan. Sjálvsagt er tað ógvuliga avgerandi fyri tann einstaka, um eitt lán verður játtað, kortini haldi eg, at flest øll kunnu koma til okkum í góðum treysti. Tí eru tingini annars í lagi, og tað eru tey vanligu, so ber næstan altíð til at tosa seg til rættis um lánið.

Tianverri eru eisini undantøk. Vit mugu nokta fyri at veita lán í einstøkum førum. T.d. kann tað vera onkur, sum hevur meira í muninum enn í hondunum. Vit royna tó altíð at hava álit á fólk, so langt til ber. Í einstøkum førum hava vit eisini roynt at tosa við konuna ella næstingar. So endin kann væl gerast tann, at tú kortini fært álit at tað man fara at ganga.

Arbeiðið hjá mær er sostatt ikki altíð avmarkað til peningaligar spurningar, men fevnir av og á um meira.

Sparikassin nógv vaksir

Tá ið eg tók við starvi í 1946 var bert tann eina deildin í Havn. Í 1956 kemur so Vestmanna, men tað er fyrst í 70-unum og 80-unum at verulig gongd kemur í stovnssetingina av deildum kring landið. Í dag eru uml. 20, og helst koma nakrar deildir afturat. Harafturat kemur so ein nýggjur bygningur á Tinghúsvæginum, har fyrisitingin skal halda til. Eisini verður matstova og onnur høli.

Eg eri sannferdur um, at tað var livsneyðugt hjá Sparikassanum at seta deildirnar á stovn. Vit hava á hendan hátt tryggjað okkum eitt betri samband við fólk kring landið. Eg veit frá mær sjálvum, hvussu stórt stríð, tað var áður, at ferðast oyggj úr oyggj. Í heilum vart tú burtur í ørindum.

Betri arbeiðs- viðurskifti

Munurin er stórur á ar-

beiðsumstøðunum í gomlum døgum og teimum nú. Meðan vit fyrr brúktu vikur uppá hálvársterminurnar, kunnu vit ídag klára tað uppá tímar. Tá ið eg byrjaði, skuldu vit ofta leggja langar kolonnir av tølum saman. Manglaði so 1 króna ella 1,50 í, so noyddust vit at rokna umaftur og umaftur, til alt svaraði saman.

Talið av starvsfólkum í Sparikassanum er í dag 82. Tá ið eg byrjaði í 1946, vóru vit 6. Eitt annað tal er eisini munandi økt, og tað er javnin í roknskapinum. Hann er 60-faldaður síðan 1946. M.a. hetta hevur ført við sær, at eg ikki longur undrist á støddina á tølum.

Sparikassin er kappingarførum

ON-line skipanin, sum nú hevur virkað í nokkur ár, rekkur í dag út til allar deildirnar. Tað hevur lætt ómetaliga nógv um arbeiðið. Tey nýggja tólini, sum í dag verða brúkt, krevja eftirlit av serkønum fólk. Vit hava tí roynt at útbúgva fólk, so vit kunna lúka tey nýggju krøvini.

Tann lága útlánsrentan er eitt sermerki fyri Sparikassan. Vit eru fýr fyrri at veita lán til eina væl lægri rentu enn bankarnir. Eina sámliga rentu, vil eg halda. Tey flestu, sum atla sær undir at byggja, koma tí til okkum.

Í hesum sambandi haldi eg tað vera rætt at nevna, at vit, eins og aðrir peningastovnar, kveita at, um viðkomandi telst millum viðskiftafólk okkara, t.d. hevur lönarkonto í Sparikassanum. Øll eru sjálvsagt vælkomin at koma til okkum at spyrja

um lán, men ein, sum vit kenna frammanundan, kann rokna við størri vælvild viðvíkjandi støddini av lánum.

Eftir mínum tykki er rentustøðið í Føroyum alt ov høgt. Tað sært tú beinanvegin, um tú sammetir okkum við tey lond, ið eru rúndan um okkum, og sum vit hava handils-samband við. Vit áttu at niðursett innláns- og út-

lánsrentuna við tveimum til trimum prosentum.

Knút Háberg verður fyribils verandi sum stjóri

Í mínum starvi havi eg havt høvi til at hitta eina rúgvu av fólk. Tað hevur verið mær til stóra gleði. Eg havi havt til endamáls, at tey fólkini, sum eru

komin til mín, ongantíð skulu fara kedd ella særd avstað aftur. Eg haldi, at hetta hevur eydnast mær í ein vissan mun.

Ætlanin var at vera sitandi eina tíð afturat. Eg havi ikki enn gjørt av, nær eg ætli mær frá, og so leingi heilsan ikki er farin at bíla, er ein endalig avgerð kanska ikki neyðug.

kl

Vánalig tænasta á Íslandsrutuni

Tænastan umborð á tí

islandska flogfarinum, ið fer í og úr Føroyum tvær ferðir um vikuna, er stak vánlig og versandi, siga fleiri fólk, ið eru komin úr Íslandi í seinastuni. Tey, sum keypa ferðaseðil við Fokker Friendship flogfarinum, ið taka umleið 50 fólk, kunnu rokna við, at tá tey koma á flogvøllin, verða tey beind umborð í nógv minni flogfær. Hetta hendi eitt nú leygardagin 22. mars, tá ið nokur ferðafólk ikki sluppu við tí stóra flogfarinum, tí tey skuldu til Egilsstaðir, og vórðu istaðin send við litlum flogfari, ið bert tók seks fólk.

Høvi er til at keypa tollfriar vörur umborð á Fokker Friendship flogfarinum, men einki tilikt er at fáa í teimum smáu. Prisurin fyri ferðaseðlarnar er kortini tann sami, hóast ferðafólk rindar fyri tænastu, tryggleika og hugna við einum prísi, sum í seinastuni er nógv

hækkaður.

Tænastan um borð á tí islandska flogfarinum á Føroya-rutuni er so liðandi blivin út av lagi vánalig sambært ferðafólkum, ið ofta mugu ferðast við tí islandska flogfelagnum. Tá ið is-lingingar sjálvir keypa ferðaseðlar til onnur lond, er matur, kaffi og hampilig tænasta roknað upp í prisin, men tá flúgvast skal til Føroya er yvirhøvið ikki møgilegt at fáa nakað sum helst uttan tær tollfriar vörurnar, sum eru stór inntøkukelda fyri Flogleiðir. Eitt dømi kann nevast frá 29. mars, tá ið tey føroysku flogbóts-landsliðini komu heim úr Egilsstaðum. Frá tí flogfarið fór í luftina, til tað lendi í Vágum, vóru flogternurnar upptiknar av at selja tollfriar vörur, men tey, ið ikki vildu hava brennivín, tubbakk, lukt-ilsli o.a. fingi einki, ikki so frægt sum ein kaffimunn. Tað tykist eisini sum vánaligt samband er mill-

um tað islandska og føroyska flogfelagið, ið hevur umboðssølu av ferðaseðlum fyri Flogleiðir. Í sambandi við ST-ungdómsárið 1985 gav Flogleiðir 15% avsláttur til øll ung, sum ferðast til ella úr Íslandi, men í fjør vórðu ferðaseðlar, ætlaðir ung-fólkum, seldir á söluskrivstovuni í Tórshavn uttan avsláttur. Starvsfólk ið har vist einki um hann, fyrr enn ein keypari ringdi til avgreiðsluna í Reykjavík. Tað visti seg tá, at avslátturin varð latin øllum undir 21 ár, men avgreiðslufólk ið Føroyum tókst frammanundan eingi boð hava fingið um hetta.

etj.-